

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
UTLÅTANDE 15/2006 rd**

Utredning från ministeriet: Sociala företag

Till arbetsministeriet

INLEDNING

Remiss

Samtidigt som riksdagen godkände regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om sociala företag och vissa lagar som har samband med den (RP 132/2003 rd) förutsatte den att regeringen lämnar en redogörelse om resultaten från uppföljningen och utvärderingen av lagstiftningen till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet i början av 2006 (RSv 130/2003 rd).

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet fick den 20 juni 2006 skriftlig utredning om hur lagen om sociala företag (1351/2003) fungerar (MINU 10/2006 rd) av arbetsministeriet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Matti Pukkio och lagstiftningsråd Pasi Järvinen, arbetsministeriet
- konsultativ tjänsteman Petri Syrjänen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Jorma Immonen, handels- och industriministeriet
- forskningschef (samhällsforskning), PD Jouko Kajanoja, Folkpensionsanstalten
- utbildnings- och arbetskraftspolitisk sekreterare Saana Siekkinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- utbildnings- och arbetskraftspolitiskt ombud Ralf Sund, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf

- näringspolitisk ombudsman Outi Ervasti, Akava r.f.
- arbetsmarknadsombud Merja Hirvonen, Företagarna i Finland rf
- sysselsättningsplanerare Eeva Viskari, Birka-lands arbetskrafts- och näringscentral
- direktör Anu Arola, Etelä-Karjalan työvoimain palvelukeskus
- utvecklingschef Anneli Soppi, Finnvera Abp
- ordförande för Sosiaalisen yritystoiminnan foorumi, JD Pentti Arajärvi
- organisationschef Markku Hassinen, Valta-kunnallinen työpajayhdistys ry
- ombudsman Timo Peltovuori, Mental Hälsa rf
- serviceombudsman Veikko Korpela, Hengitysliitto HELI ry
- utvecklingschef Jarmo Kujanpää, VATES-stiftelsen
- ombudsman Marja Irjala, Tervatulli Oy
- projektchef Mikko Kesä, Tampereen Seudun Uusyrittäjäkeskus Ensimetri
- ombudsman Kari Honkanen, Työ ja Toiminta ry
- ombudsman Pentti Kallio, Ekokaarina, återvinningscentralen i S:t Karins
- verkställande direktör Mirja Laine, Laptuotesäätiö
- politices licentiat Pekka Pättiniemi.

Dessutom har Finlands näringsliv lämnat ett skriftligt utlåtande.

ARBETSMINISTERIETS UTREDNING

Riksdagens uttalanden

Riksdagens svar (RSv 130/2003 rd) till regeringens proposition med förslag till lag om sociala företag och vissa lagar som har samband med den (RP 132/2003 rd) innehåller följande uttalanden: Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att det ordnas effektiv information, vägledning och utbildning om lagstiftningen om sociala företag på det sätt som verkställigheten kräver. Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp och utvärderar, hur lagstiftningen om sociala företag fungerar och om den genererar socialt företagande i vårt land, hur företagstjänster och finansiering ordnas för sociala företag, om avgränsningen av målgruppen till handikappade och långtidsarbetslösa bör ses över i något hänseende och om stöden till sociala företag snedvrider konkurrensen samt lämnar en redogörelse om resultaten av uppföljningen till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet i början av 2006.

Arbetsministeriets utredning

Den 20 juni 2006 fick utskottet en skriftlig utredning från arbetsministeriet om verkställigheten och funktionen beträffande lagen om sociala företag. Som svar på riksdagens uttalande framhåller ministeriet att lagen har verkställts på behörigt sätt med avseende på befintliga möjligheter och tillgängliga resurser.

Beträffande uppföljningen och utvärderingen av lagen säger arbetsministeriet att det den 30 april 2006 fanns 49 registrerade sociala företag. De sysselsatte 305 personer, varav 104 var handikappade och 41 långtidsarbetslösa. Så när som

på några företag registrerade 2004 har det varit mikroföretag och merparten har etablerat sig i landskapet Birkaland. När lagen stiftades var det meningen att den skulle gynna sociala företag med lönesubventioner under betydligt längre tid än vad som är brukligt för andra företag. Den genomsnittliga tiden för sysselsättningsstöd har emellertid varit avsevärt kortare än de längsta tillåtna perioderna i lagen när det gäller både handikappade och långtidsarbetslösa. I finansieringshänseende har de sociala företagen varit så gott som jämställda med övriga företag och sysselsättningspolitiska projektstöd har kunnat ges ut bara i begränsad omfattning.

Företagsservicen till registrerade sociala företag är ordnad, men de knappt tilltagna anslagen har påverkat en betydande del av företagen negativt. Finansieringen försvåras av att ett flertal av de sociala företagen har så liten intern finansiering jämfört med normalt företagande. Avgränsningen mellan målgrupperna, handikappade och långtidsarbetslösa, behöver inte ses över, uppger arbetsministeriet. Stöden till sociala företag har inte snedvridit konkurrensen, visar utredningen. Företagen har inte fått något särskilt stöd som inte också andra företag har fått.

I utredningen lägger arbetsministeriet fram en rad åtgärder för att vi ska få fler sociala företag och företagen ska generera bättre resultat. Bland åtgärderna märks högre lönesubvention, större företagsstöd, mer projektstöd, sociala kriterier vid offentlig upphandling, ersättning till sociala företag när anställda övertas av ett annat företag, momslettnader och insatser för att höja de sociala företagens profil.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Arbetsministeriets utredning om verkställighe-

ten och funktionen beträffande sociala företag är väl genomarbetad, framhåller utskottet. Den ger en tydlig bild av läget inom företagen och av hur lagen fungerar och verkställs. Ministeriet lägger fram en rad förbättringsförslag som riktar in sig

på väsentligheter. Utskottet omfattar ministeriets förbättringsförslag, men vill komma med följande preciseringar och anmärkningar.

Det är angeläget att ny lagstiftning förbereds så snabbt som möjligt för att ändringarna ska kunna träda i kraft i början av nästa år, som arbetsministeriet har uppgett. Utskottet håller med ministeriet om att de tillgängliga instrumenten bör bli enklare och effektivare för att det i slutändan ska etableras fler och bättre sociala företag i snabbare takt.

Handikappade och långtidsarbetslösa är en betydande arbetskraftsreserv och det blir allt viktigare att ta deras insatser i anspråk, när befolkningen åldras och befolkningen i förvärvsaktiv ålder minskar. Trots den gynnsamma sysselsättningsutvecklingen på senare tid har handikappade och långtidsarbetslösa fortfarande stora svårigheter att få arbete. Vi behöver ett brett ansvarstagande och ett sammanhållet angreppssätt för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna för dessa två grupper i takt med att arbetskraften krymper.

År 2005 fanns det 33 000 handikappade arbetstagare, vilket är 14,4 procent av alla arbetslösa i vårt land. Enligt en utredning vid arbetsministeriet finns det drygt 100 000 arbetslösa med dålig eller ganska dålig arbetsförmåga. Dessutom får många sjukpension trots att deras arbetsinsats kunde utnyttjas om det fanns anpassade stödformer och bättre möjligheter att låta pensionen vila.

Tanken med lagen om sociala företag var att de sociala företagen skulle kunna sysselsätta flera tusen handikappade och långtidsarbetslösa. I dagsläget har omkring 150 personer fått arbete i företagen. Även om lagstiftningen skulle leva upp till de ursprungliga målen, löser det bara en liten del av problemen med arbetslösheten bland handikappade och långtidsarbetslösa. Det måste fortfarande också vara vanliga företag som tar på sig ansvaret för problematiken. Företagen måste uppmuntras att anställa personer som är svåra att sysselsätta. Utskottet menar att vi bör eftersträva att undanröja hindren för sysselsättning och förbättra stödmekanismerna så mycket att handikappade och långtidsarbetslösa lättare får an-

ställning i normala företag. Det behövs stora attitydförändringar bland företagen, men också i hela vårt samhälle. Det är både viktigt och motiverat med avseende på samhällsekonomin, företagandet och den enskilde att dessa grupper får arbete. De ekonomiska besluten måste kunna fattas med hänsyn till de långsiktiga besparingar och inkomster för samhället, företagen och den enskilde som genereras av att dessa grupper får arbete. Samtidigt gäller det att komma ihåg att omsorg och människovärde är viktigare värderingar för en del människor i samhället än ekonomiska värderingar. Också de måste få känna att de är till nytta för samhället och ges chansen att tjäna sitt levebröd.

Högre lönesubvention

Arbetsministeriet säger i sin utredning att en högre lönesubvention till sociala företag kan vara ett sätt att ge företagen subvention för handikappades och långtidsarbetslösas sämre arbetsinsatser. Sysselsättningseffekterna vore sannolikt betydligt större om de sociala företagen fick 1,6 gånger större subvention för att anställa handikappade och långtidsarbetslösa. Det skulle kosta staten 1 293 euro i månaden per person, om höjningen räknas ut på den nuvarande månadskostnaden 808 euro. Med förhöjning stiger den nuvarande månadskostnaden på 960 euro per person till 1 536 euro.

I sociala företag får arbetsledning och fackfolk en extra viktig roll. Kostnaderna för arbetsledning stiger när handikappade och långtidsarbetslösa anställs och en stor del av den professionella personalens arbetsinsats går åt till att introducera och stödja dem i arbetet. En del handikappade och långtidsarbetslösa är i en utsatt situation och har nedsatt arbetsförmåga, och det går inte att återställa deras arbetskapacitet på nolltid. Frånvaro från arbetet och ineffektivitet kan förekomma i flera månader och följaktligen är omsättningen per person låg.

Utskottet håller med arbetsministeriet om att lönesubventionen bör höjas och föreslår att beloppet höjs så att det är 1,6 gånger så stort som nu. Dessutom bör det utredas om den högsta lö-

nesubventionen och tilläggsdelen kan ges ut för längre tid. Om subventionen minskar under stödperioden är det risk för att anställningarna blir kortvariga och att företagen anställer någon annan för att få högre subvention.

Större förutsebarhet

Arbetsministeriet anser det vara på sin plats att försäkra sig om att de sociala företagen får bättre möjligheter att förutse subventionsbeloppen och längden på stödperioden. I detta syfte har ministeriet planer på att införa administrativa omställningar i statsbudgeten. Anslaget för sociala företag kommer antingen att avsättas direkt under arbetsministeriet eller öronmärkas och fördelas mellan arbetskrafts- och näringscentralerna. Därmed inverkar inte anslagsläget på respektive arbetskraftsbyrå på beloppet och tiden för lönesubventionen.

Enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (7 kap. 1 § 1 mom.) krävs det att den som får anställning i ett socialt företag bedöms ha brister i sin kompetens och sina yrkeskunskaper eller att hans eller hennes produktivitet i det tilltänkta arbetet bedöms vara nedsatt på grund av arbetslöshetens längd eller ett handikapp eller av någon annan orsak. När en handikappad anställs är kravet också att handikappet och dess inverkan på arbetsuppgiften utreds.

De sociala företagen har uppgett att de har problem med att arbetskraftsbyråerna har så olika regler för lönesubvention. Extra mycket osäkerhet skapar arbetskraftsbyråernas bedömning av hur handikappet påverkar arbetsuppgifterna och bedömningen av personens möjligheter att få anställning utan subvention. Det är ett problem om man utgår från att handikappet måste ha negativ inverkan på just den arbetsuppgift som är tänkt för den handikappade. Inte många arbetsgivare är beredda att anställa, inte ens om de får subvention, arbetstagare vars nedsatta arbetsförmåga är en klar risk i arbetsuppgiften och leder till sjukskrivning. Å andra sidan vill inte så

många handikappade ta anställning om deras sjukdom kan förvärras av arbetet.

Utskottet håller med ministeriet om vikten av större förutsebarhet och menar att kriterierna för lönesubvention måste samordnas i hela landet när det gäller både beloppet och stödtiden. Det vore viktigt att sociala företag kan lita på att lönesubventionen ges ut enligt samordnade kriterier oavsett anslagsläget på respektive arbetskraftsbyrå. Också kriterierna för stöden till arbetsgivare för specialarrangemang på arbetsplatsen bör bli mer samordnade och tydligare.

Handikappade och personer med bestående funktionsnedsättning bör kunna få permanent stöd om det är tydligt att produktivetsnedsättningen inte kommer att försvinna med tiden. Det är bra att personer med handikapp och funktionsnedsättning får anställningar där deras handikapp eller sjukdom hindrar dem så lite som möjligt. Vidare är det viktigt att företagaren kan lita på att subventionen fortsätter och att läget inte omprövas efter en kort tid.

Underlättad finansiering

I utredningen sägs att arbetsministeriet kommer att föreslå handels- och industriministeriet att kriterierna ses över för att sociala företag ska kunna få högre subventioner inom ramen för de högsta beloppen i lagen. Enligt uppgifter till utskottet är handels- och industriministeriet berett att vidta åtgärder i detta fall. Utskottet anser frågan vara angelägen och skyndar på åtgärderna.

För att de sociala företagen ska komma i gång med sin verksamhet och utvecklas är det av stor vikt att de har tillgång till adekvata lån som kan beviljas utan relevant säkerhet. Regeringen bör se till att de sociala företagen har tryggad tillgång till lån, understryker utskottet. I detta sammanhang bör särskilt Finnveras räntestödslån till småföretagare och kvinnliga företagare uppmärksammas. Vi bör skapa en finansiell mekanism med tillräckligt stort och tålmodigt kapital utan alltför stora avkastningsförväntningar på de sociala företagen.

Bättre projektstöd

Arbetsministeriet föreslår att det sysselsättningspolitiska projektstödet höjs till 75 procent av de godtagbara kostnaderna.

Det är tänkt att sociala företag ska få projektstöd för etableringen vid sidan av normalt företagsstöd. Men det har förekommit en del svårigheter med att stödja sociala företag med projektmedel eftersom kriterierna är mycket stränga och stöden inte kan ges ut till kostnader för företagets löpande verksamhet.

Utskottet menar att kriterierna för projektstöd måste lindras för att bättre lämpa sig för etablering av sociala företag och stöd till företagens verksamhet. Ministeriet kunde undersöka möjligheterna att ersätta det sysselsättningspolitiska projektstödet till sociala företag med ett bidrag för etablering och utveckling av sociala företag. Stödet bör också kunna ges ut för initiala kostnader för etablering av verksamheten. Utskottet håller med ministeriet om förslaget att höja projektstödet till 75 procent av de godtagbara kostnaderna.

Sociala kriterier i offentlig upphandling

Arbetsministeriet arbetar för att sociala kriterier ska tillämpas i offentlig upphandling för att de sociala företagen ska konkurrera på samma villkor som andra företag vid upphandling.

För närvarande behandlar riksdagen en proposition med förslag till lagar om offentlig upphandling (RP 50/2006 rd). Propositionen tillåter att arbetscentraler och liknande ska få delta i upphandling om merparten av de anställda är handikappade. Utskottet menar att det behöriga utskottet bör undersöka möjligheterna att utsträcka bestämmelsen till sociala företag där 30 procent av de anställda är handikappade eller långtidsarbetslösa. Samtidigt är det angeläget att reglerna för offentlig upphandling ses över för att den totalekonomiska aspekten på sociala företag bättre kan beaktas i upphandlingsbesluten.

Ersättning till sociala företag för personer som får anställning någon annanstans

Arbetsministeriet föreslår att ett socialt företag får ta ut en skälig ersättning för handikappade och långtidsarbetslösa som får anställning någon annanstans. Sociala företag har större personalkostnader än andra företag och det motiverar en skälig ersättning.

Utskottet anser det motiverat att de sociala företagen får ta ut en skälig ersättning när de förmedlar arbetstagare till andra företag. Ett kriterium för ersättning kunde vara att arbetstagaren får komma tillbaka till det sociala företaget när anställningen tar slut och att det inhyrande företaget har rätt att anställa personen i fast anställning.

Högre profil för sociala företag

I utredningen framhålls att det behövs mer information för att göra de sociala företagen mer kända. Utskottet håller med ministeriet.

En del av de sakkunniga uppgav att informationen inte har nått ut till hela landet i alla sammanhang. Verkställigheten av lagen hade krävt effektivare rådgivning och bättre ekonomiskt stöd från arbetsförvaltningen. Erfarenheterna från olika delar av landet visar att myndigheterna har varit inkonsekventa och att företagare i initialstadiet får för lite hjälp. Begreppet socialt företagande har inte anammats av arbetskrafts- och näringscentralerna eller arbetskraftsbyråerna. Stödet och rådgivningen har i första hand gått till enskilda sociala företag.

För att de sociala företagen ska få högre profil och bli fler, anser utskottet att det behövs en intensifierad informationskampanj i samråd med de lokala tillhandandahållarna av stöd- och rådgivningstjänster. Kampanjer behövs i synnerhet i områden där det ännu inte finns sociala företag. Ett projekt i Birkaland har gett goda resultat och liknande projekt bör främjas i andra regioner.

Större personkrets för lagen

I en del diskussioner har det kommit fram att målgruppen för sociala företag lämpligen kunde breddas. Personer med pension på grund av psykisk ohälsa kunde förslagsvis vara en kompletterande målgrupp. Ett pensionsbeslut hindrar att personer med psykisk ohälsa anställs med hjälp av lönesubvention till företaget eftersom pensionsstagare enligt lagbestämmelserna inte betraktas som arbetslösa arbetssökande.

Psykiska problem är en av de största orsakerna till utträde från arbetsmarknaden. De senaste tio åren har pensionerna och sjukskrivningarna på grund av psykiatriska sjukdomar, särskilt depression ökat. År 2004 var 110 000 personer sjukpensionerade på grund av psykisk ohälsa och beteendestörningar.

Utskottet anser att den lagfästa målgruppen för lagen om sociala företag bör breddas för att personer med psykisk ohälsa, personer med rehabiliteringsstöd och personer med vilande pension ska räknas till handikappade. Samtidigt påpekar utskottet att reglerna för vilande pension kunde utvidgas för att omfatta personer som får nedsatt sjukpension från Folkpensionsanstalten på grund av andra arbetspensioner.

Invandrare med dåliga eller inga kunskaper alls i våra nationalspråk har svårt att komma ut på arbetsmarknaden. En del sociala företag har goda erfarenheter av att anställa invandrare. Efter några år i ett socialt företag har invandrarna så goda språkkunskaper och så många sociala kontakter i landet att de gott och väl kan flytta över till normala företag. Man har också mycket goda erfarenheter av att en lärare i finska är närvarande på arbetsplatsen. Det gör språkundervisningen mer konkret och anknyter direkt till levande livet. Följaktligen föreslår utskottet att

målgruppen breddas för att invandrare utan kunskaper i våra nationalspråk inte ska behöva invänta att 500 dagar gått. I stället kunde de placeras i sociala företag med den högsta lönesubventionen redan tidigare och räknas in i kvoten på 30 procent.

Uppföljning och ytterligare åtgärder

Det är viktigt att arbetsministeriet fortsätter verkställigheten av lagstiftningen och följer upp hur den utfaller samt lämnar en ny utredning till utskottet om 3—4 år.

Nya alternativ vid sidan om eller i stället för sociala företag bör tas fram, om de sociala företagen också efter dessa åtgärder fortfarande är få och verksamheten anspråkslös och målen med lagen av allt att döma inte uppfylls.

Det har föreslagits att definitionen ändras till att sociala företag är icke vinstdrivande företag som startas för sociala ändamål. I många länder erbjuder lagstiftningen sociala företag vissa fördelar på grund av restriktioner i verksamhet, mål, arbetskraft och äganderätt. Det kan exempelvis gälla särskilda stöd inom offentlig sektor och lättnader i skatter eller sociala avgifter. Den typen av företag kan också gynnas vid offentlig upphandling. När man vill generera arbete till tiotusentals eller rentav hundratusentals handikappade och långtidsarbetslösa är det viktigt att också utreda om förhöjda, långfristiga eller bestående lönesubventioner kan ges direkt till företagen.

Utlåtande

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anför

att arbetsministeriet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 28 september 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Sari Essayah /kd
Susanna Haapoja /cent
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd
Rosa Meriläinen /gröna
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Markus Mustajärvi /vänst

Terhi Peltokorpi /cent
Leena Rauhala /kd
Jukka Roos /sd
Tero Rönni /sd
Arto Satonen /saml
Pekka Vilkuna /cent
ers. Matti Kauppila /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.

AVVIKANDE MENING

Motivering

Det har gått trögt i starten med de sociala företagen. Både antalet och sysselsättningsvolymen ligger långt ifrån förväntningarna. I samband med utskottsbehandlingen av regeringsproposition RP 132/2003 rd lämnades en reservation där ledamöterna befarade att lagen skulle få anspråkslösa effekter. Följaktligen sades det att propositionen föreslår att långtidsarbetslösa och handikappade ska vara de målgrupper som får sysselsättning i sociala företag: "Lagstiftningen gäller ett helt nytt försök och därför hade det varit bra om definitionerna hade varit mer flexibla. Det hade gett bättre möjligheter att införliva personer som hotas av utslagning i de aktiva åtgärderna så snabbt som möjligt och helst redan i förväg. Om de två målgrupperna inte kompletteras med en tredje målgrupp med en mer flexibel definition riskerar en del av de som har mycket svårt att hävda sig på marknaden att ställas utanför sysselsättningsåtgärderna. Bland dessa grupper märks frigivna fångar, personer med alternativa domar, utlänningar, skuldyngda, etniska minoriteter och mentalvårdspatienter i rehabilitering."

I utlåtandet lyfter arbetslivs- och jämställdhetsutskottet fram flera förbättringsförslag som går i rätt riktning. Högre lönesubvention, lättare att få finansiering, bättre projektstöd, hänsyn till sociala kriterier vid upphandling, ersättning när en anställd får jobb någon annanstans, marknadsföring av de sociala företagen och breddad målgrupp ger företagen bättre verksamhetsmöjligheter och fler människor arbete.

Man kan dock befara att inte ens så många åtgärder är tillräckligt. I många europeiska länder hör de sociala företagen till en annan kategori än övriga företag. Begreppsparen social firm och

social enterprise visar klart och tydligt skillnaden. Nu refererade en del av de sakkunniga till detta, men gjorde det också tidigare när den första lagen om sociala företag var aktuell. Finland och Storbritannien hör till de få länder som inte ger sina sociala företag särskilda förmåner. I många länder erbjuder lagstiftningen sociala företag vissa fördelar på grund av restriktioner i verksamhet, mål, arbetskraft och äganderätt. Det kan exempelvis gälla särskilda stöd inom offentlig sektor och lättnader i skatter eller sociala avgifter.

De sociala företagen bör eftersträva lönsamhet och ekonomisk vinst. Företagen skulle naturligt inordnas i en särskild kategori i relation till andra företag, om vinstutdelningen begränsas så att den gäller företagets primära mål, det vill säga att ge svårsysselsatta personer arbete.

Om vi inte går in för förutsättningslösa och djärva beslut om de sociala företagen, kommer deras livsrum sannolikt att fortsatt vara litet och resultaten anspråkslösa. Det finns knappast någon anledning att vara rädd för konkurrenssnedvridningar. Svårsysselsatta personer duger inte alltid som gratis arbetskraft i företagen en gång. Nu tror man att de ska bli en konkurrensfördel. Men faktum är att vi i Finland anlitar handikappade och långtidsarbetslösa i skamlöst liten skala jämfört med nästan vilket annat land i Väst-europa.

Avvikande mening

Med stöd av det ovan anförda anser vi

att utskottet i utlåtandet skulle ha förutsett att vi tar fram en bolagsform med begränsad vinstutdelning för sociala företag.

Helsingfors den 28 september 2006

Markus Mustajärvi /vänst
Matti Kauppila /vänst
Esa Lahtela /sd